21/06/2020

Ο Άγιος Λουκάς ο Ιατρός ως κορυφαίος χειρουργός

/ Ορθόδοξες Προβολές

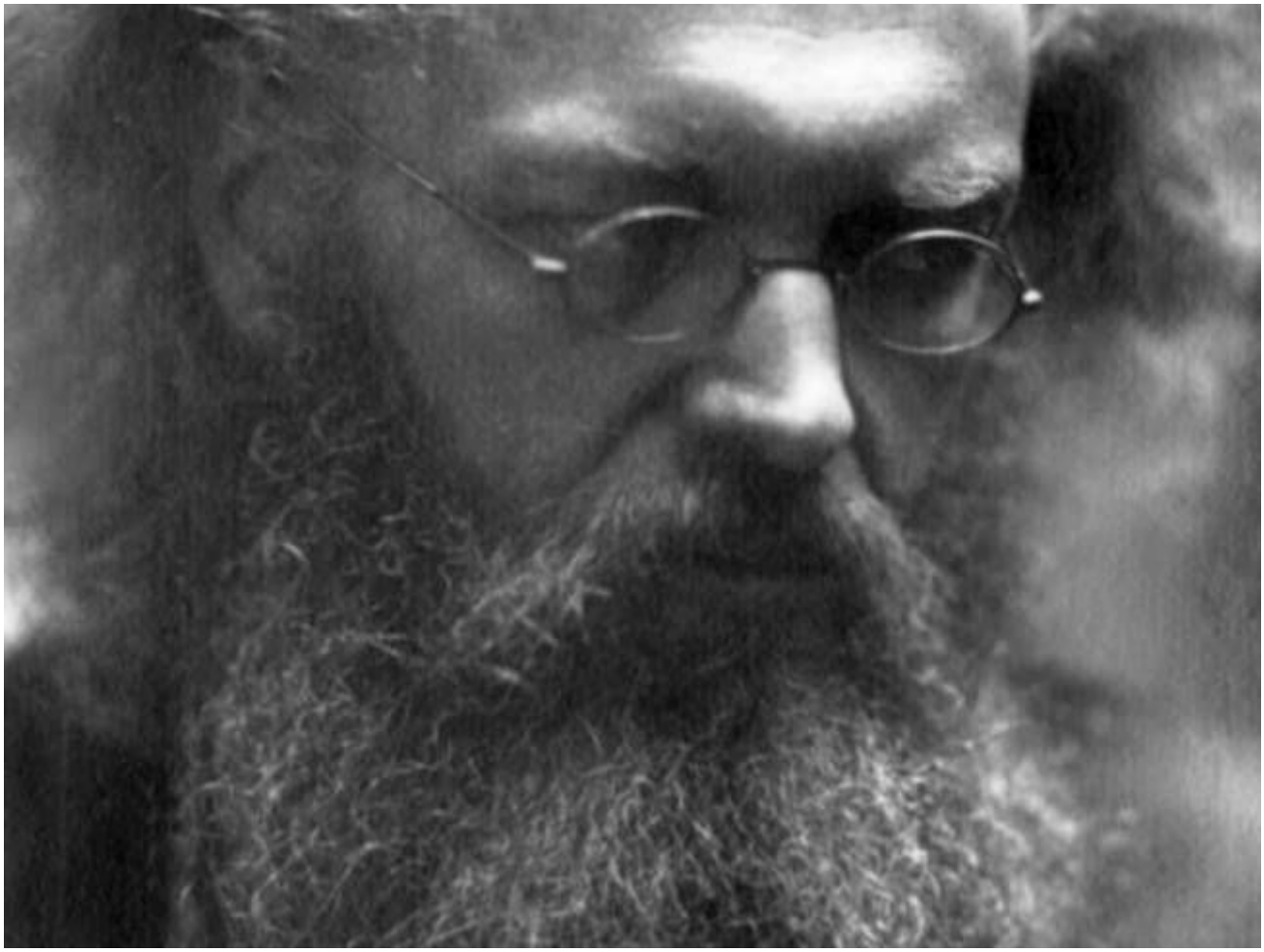

Όταν τελείωσε το σχολείο, ο Άγιος, ως νεαρός, αμφιταλαντεύτηκε για ποιόν δρόμο θα έπρεπε να ακολουθήσει. Αρχικά γράφτηκε στην νομική σχολή, αλλά μετά από ένα χρόνο την εγκατέλειψε. Έπειτα αναχώρησε για το Μόναχο για να σπουδάσει στην Σχολή Καλών Τεχνών κοντά στον διάσημο καθηγητή Κνιρ. Όμως σύντομα γύρισε στο Κίεβο. Μέσα του ξεχώριζε πλέον το έντονο ενδιαφέρον του για την διακονία του πλησίον, του συνανθρώπου. Στη δύσκολη αυτή καμπή, συζήτησε τους προβληματισμούς του με έναν εκπαιδευτικό, ο οποίος τον παρότρυνε να σπουδάσει ιατρική. Έτσι θα μπορούσε να προσφέρει πολλά στους χωρικούς, που η ιατρική περίθαλψη τους ήταν πολύ κακή.

Το 1898 ξεκινάει τις σπουδές του στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου του Κιέβου, που φημιζόταν για το άριστο επίπεδο των σπουδών του. Ήδη από τα πρώτα

χρόνια το ενδιαφέρον του στράφηκε στην ανατομία.

Τελείωσε αριστούχος τις σπουδές του με την ειδικότητα του χειρουργού. Αμέσως άρχισε να χειρουργεί, κυρίως οφθαλμολογικές παθήσεις. Τότε ήταν πολύ διαδεδομένο το τράχωμα, μια φοβερή αρρώστια των οφθαλμών και πολλοί άνθρωποι τυφλώνονταν. Ο νεαρός τότε γιατρός εφάρμοζε μια δύσκολη μέθοδο, την χειλεοπλαστική και έδωσε το φως σε χιλιάδες ανθρώπους.

Πριν προλάβει να εργαστεί στην επαρχία, ξέσπασε τότε ο Ρωσοϊαπωνικός πόλεμος και ο Βαλεντίνος προσφέρθηκε να υπηρετήσει ως εθελοντής με το τάγμα του Ερυθρού Σταυρού. Μαζί με άλλους γιατρούς αναχώρησαν με τρένο για την Άπω Ανατολή. Το ταξίδι κράτησε ένα μήνα. Εγκαταστάθηκαν στην πόλη Τσιτά και ο ίδιος παρότι νέος, ανέλαβε την διεύθυνση ενός χειρουργικού τμήματος του στρατιωτικού νοσοκομείου. Χειρουργούσε τους τραυματίες στρατιώτες και έκανε από τις πιο άπλες ως και τις πιο σοβαρές επεμβάσεις με απίστευτη ευκολία.

Στην Τσιτά γνωρίστηκε με την Άννα Βασιλίγιεβνα, μία εθελόντρια νοσοκόμα, η οποία διακρινόταν για το ήθος της. Παντρεύτηκαν και από το γάμο τους απέκτησαν τέσσερα παιδιά.

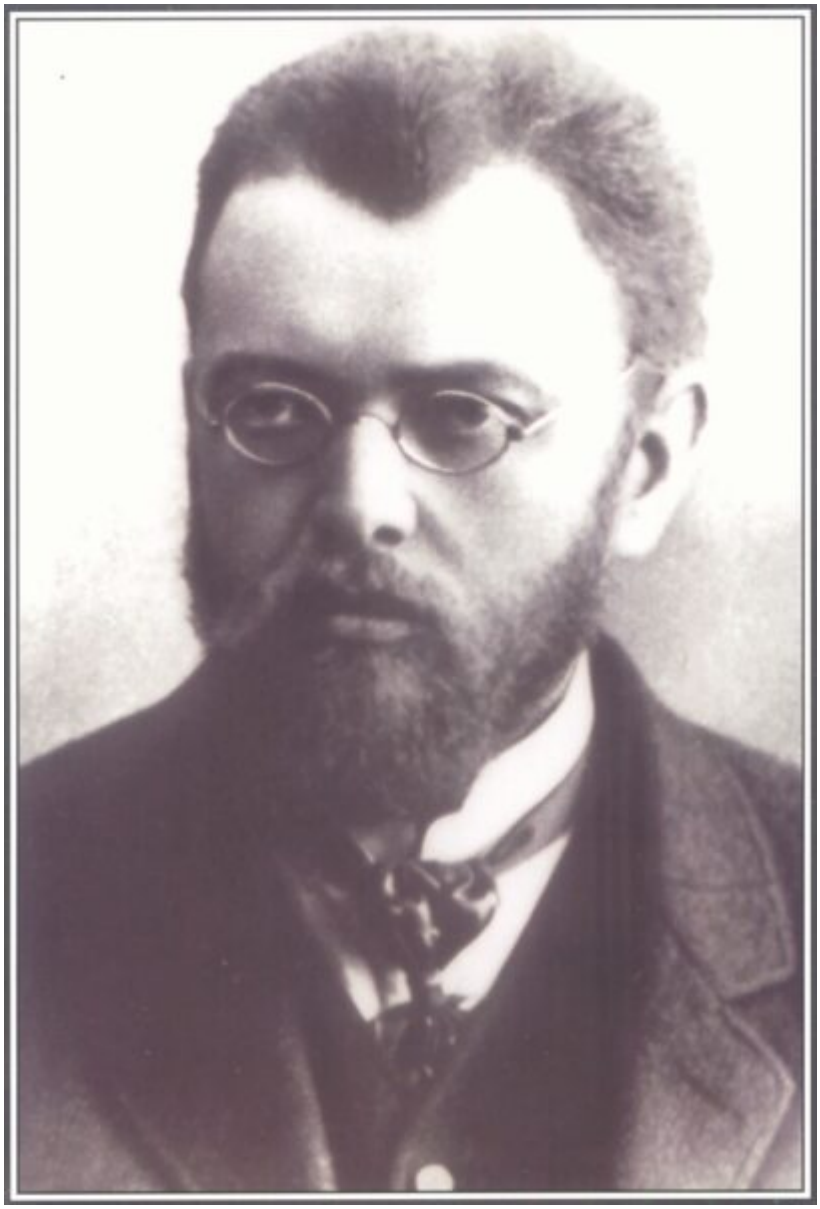

Από το 1905 ως το 1910 εργάζεται σε διάφορα επαρχιακά νοσοκομεία. Οι ανάγκες είναι τεράστιες. Θα έπρεπε να είναι χειρουργός και γυναικολόγος, παθολόγος και παιδίατρος, υγειονόμος και οδοντίατρος.

Εκείνη την εποχή ήρθε αντιμέτωπος με το πρόβλημα της γενικής αναισθησίας. Είχε αρχίσει να εφαρμόζεται, αλλά επειδή δεν υπήρχαν αναισθησιολόγοι και τα κατάλληλα μέσα, η γενική αναισθησία ήταν πιο επικίνδυνη από την ίδια την εγχείρηση. Γι’ αυτό και προσπάθησε να βρει νέες μεθόδους τοπικής αναισθησίας. **Πράγματι πολύ σύντομα σε ηλικία μόλις 29 χρονών ανακάλυψε μια νέα μέθοδο τοπικής αναισθησίας στο ισχιακό νεύρο. Την εργασία του αυτή υπέβαλε αργότερα ως διατριβή που εγκρίθηκε με άριστα.**

Πολύ συχνά ανέβαινε στην Μόσχα για να ετοιμάσει την διατριβή του. Το 1910 θα μετακομίσει στη πόλη Περεζλάβλ Ζαλέσκι. Βρέθηκε σε μία ωραία γραφική πόλη, αλλά οι συνθήκες εργασίας δεν ήταν καθόλου καλές. Το νοσοκομείο ήταν 50 κλινών, αλλά τα μέσα που διέθετε ήταν πρωτόγονα. Δεν υπήρχε ηλεκτρικό ρεύμα, ούτε ακτινολογικό μηχάνημα. Το νερό το έφερνε κάθε πρωί ο υδροπωλητής, μέσα σ' ένα βαρέλι.

Κάθε πρωί μία άμαξα τον μετέφερε στο νοσοκομείο. Εκμεταλλευόταν και αυτό το χρόνο. Στη διαδρομή διάβαζε μεθόδους ξένων γλωσσών και κατάφερε να μάθει επτά ξένες γλώσσες. Χειρουργούσε πολλές ώρες, ενώ τα βράδια κλεινόταν στο γραφείο του και κάτω από το αδύνατο φως μιας λάμπας πετρελαίου συνέχιζε τις επιστημονικές του μελέτες.

Στο Περεζλάβλ Ζαλέσκι έκανε 650 με 1.000 εγχειρήσεις τον χρόνο και ήταν μόνος του. Ήταν από τους πρωτοπόρους γιατρούς στη Ρωσία, που τόλμησε δύσκολες εγχειρήσεις στα νεφρά, στο στομάχι, στη χολή, ακόμη και στην καρδιά, ή τον εγκέφαλο με μεγάλη επιτυχία.

Προς το τέλος της παραμονής του στο Περεζλάβλ Ζαλέσκι σκέφθηκε να ασχοληθεί με την χειρουργική των πυογόνων λοιμώξεων, για την οποία πολύ λίγα πράγματα δίδασκαν στο Πανεπιστήμιο. Και τότε συνέβη κάτι παράξενο. Διηγείται ο ίδιος:

«Συνέταξα το προσχέδιο του βιβλίου, έγραψα τον πρόλογο, και τότε τελείως ξαφνικά, μου ήλθε στο μυαλό η εξής περίεργη σκέψη. «Όταν θα ολοκληρωθεί το βιβλίο αυτό, θα το υπογράφει το όνομα ενός επισκόπου».

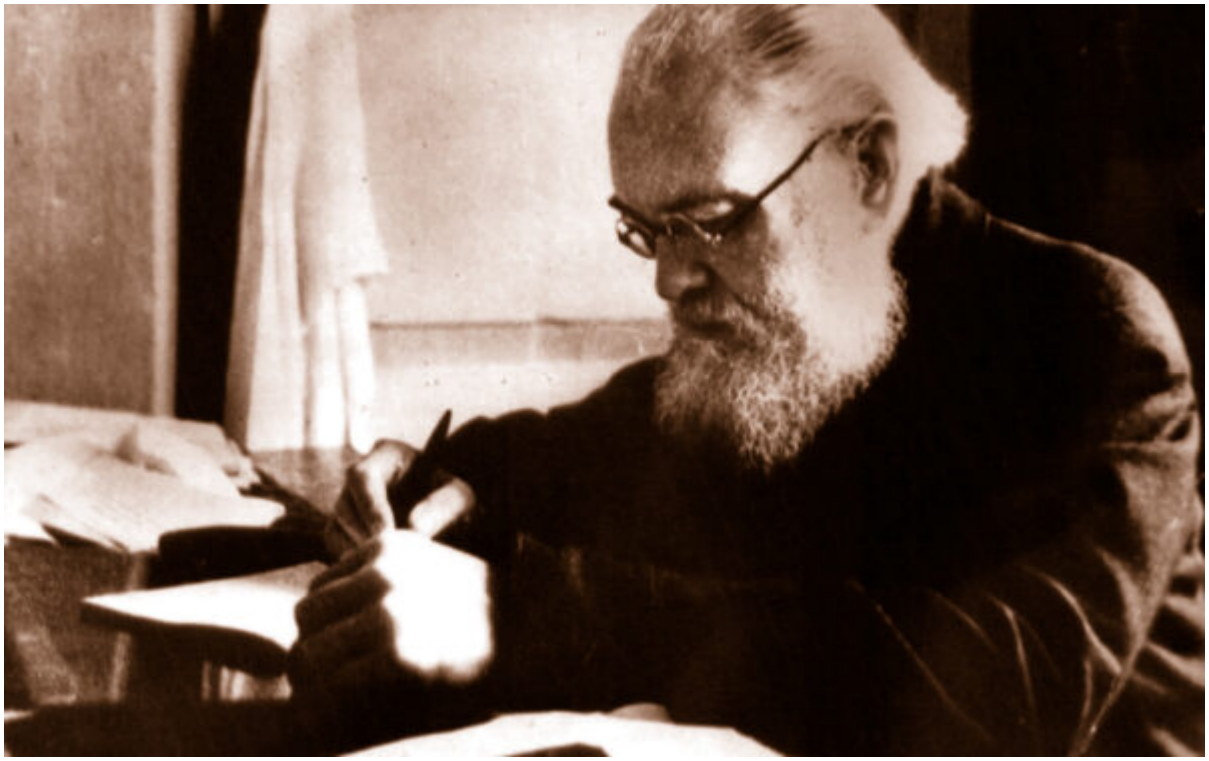

Το 1917 είναι μια δύσκολη χρονιά, όχι μόνο τον ίδιο, αλλά και για την Ρωσία. Η χώρα βρίσκεται σε αναβρασμό. Το τσαρικό καθεστώς πέφτει. Ακολουθούν αλλεπάλληλες προσωρινές κυβερνήσεις, πολιτική αστάθεια και η οκτωβριανή επανάσταση. Εκείνη την εποχή η σύζυγος του Αγίου Λουκά μολύνθηκε από φυματίωση. Αναγκάστηκαν λοιπόν να αφήσουν το Περεζλάβλ Ζαλέσκι και να μετακομίσουν στην Τασκένδη.

Εγκαταστάθηκαν σ’ ένα ευρύχωρο σπίτι και ο Άγιος Λουκάς διορίστηκε αμέσως διευθυντής στο χειρουργικό τμήμα του κρατικού νοσοκομείου και το διοργάνωσε με επιμέλεια.

Όμως η πολιτική κατάσταση χειροτέρευε. Αμέσως μετά την οκτωβριανή επανάσταση ξέσπασε ο εμφύλιος πόλεμος, που κράτησε τέσσερα χρόνια και αναστάτωσε την αχανή αυτή χώρα.

Εκατομμύρια οι νεκροί. Πολλοί μιλούν για 20 εκατομμύρια και βέβαια πολλοί περισσότεροι οι τραυματίες. Υπήρξαν όμως και άλλα δυστυχισμένα θύματα, τα παιδιά, που στερήθηκαν τους γονείς τους και προσπαθούσαν να επιβιώσουν τρώγοντας σκουπίδια. Ο Άγιος Λουκάς πήγαινε νύχτα- μέρα στο νοσοκομείο διακινδυνεύοντας την ζωή του. Τις λίγες ώρες που πήγαινε σπίτι του, θα έπρεπε να περιποιηθεί την άρρωστη γυναίκα του να δει τα παιδιά του, να μαγειρέψει, να σφουγγαρίσει, να πλύνει.

Το 1918 γίνεται ο πρωτεργάτης της ίδρυσης του Πανεπιστημίου της Τασκένδης και εκλέγεται καθηγητής της τοπογραφικής ανατομίας και χειρουργικής.

Η πολιτική κατάσταση ήταν ανεξέλεγκτη. Ο εμφύλιος μαινόταν παντού. Η τσαρική οικογένεια βρισκόταν υπό περιορισμό, στο Αικατερίνμπουργκ. Τον Ιούλιο του 1918 χωρίς δίκη, η τσαρική οικογένεια εκτελέστηκε.

Η δολοφονία αυτή όξυνε τα πάθη και τις αγριότητες. Οι άνθρωποι ήταν σε απόγνωση. Για το παραμικρό μπορούσες να συλληφθείς. Αρκούσε μία μικρή συκοφαντία. Κάτι τέτοιο συνέβη και με τον Άγιο Λουκά. Επειδή έκανε παρατήρηση σε έναν προβληματικό και μέθυσο εργάτη του νοσοκομείου, αυτός τον συκοφάντησε στις αρχές.

Ένα πρωί την ώρα που έμπαινε στο χειρουργείο τον συνέλαβαν και τον οδήγησαν στο σιδηροδρομικό σταθμό της Τασκένδης. Είχαν συλλάβει τότε 2.000 στρατιώτες στασιαστές. Τους δίκαζαν με συνοπτικές διαδικασίες, τους καταδίκαζαν σε θάνατο και τους εκτελούσαν επί τόπου. Ο Άγιος Λουκάς μπήκε στη σειρά και περίμενε την δική του εκτέλεση. Οι ώρες ατελείωτες. Αργά το βράδυ, μετά από 16 ώρες αναμονής, κάποιος κομματικός τον αναγνώρισε. Έμαθε για την πλεκτάνη, επενέβη και τον άφησαν ελεύθερο. Κι εδώ φαίνεται το μεγαλείο της καρδιάς του και η αυταπάρνηση του. **Αντί να γυρίσει σπίτι του, πήγε στο νοσοκομείο. Σαν να μην είχε συμβεί τίποτα, μπήκε τα μεσάνυχτα στο χειρουργείο και άρχισε τις εγχειρήσεις.**

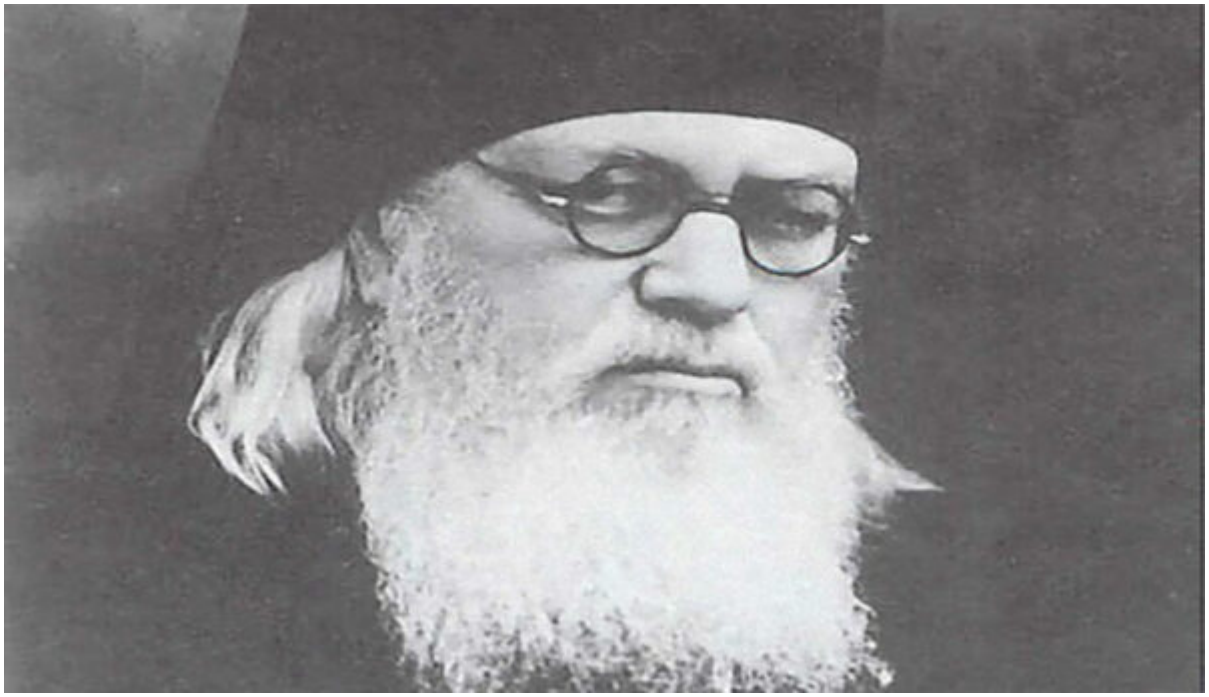

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ: Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Αργολίδος, κ. Νεκταρίου – Άγιος Λουκάς ο Ιατρός, Αρχιεπίσκοπος Κριμαίας (1877 – 1961)

Εκ της Ορθοδόξου Διαδικτυακής Πύλης «ΠΕΜΠΤΟΥΣΙΑ» – www.pemptousia.gr